

ueluti in tres partiuntur, tribus eius musculi tendinibus caelatos. Tendines ubi sinum superarunt, inuicem collecti in unum finiunt tendinem, sinui magni femoris processus una cum nono musculo implantatum. Quum itaque tres hos tendines, qui exteriori parte carnem obnatam habent, intueberis, facile colliges hic Naturam decimo musculo robur additum uoluisse: ne si carneus omnino esset, in reflexu & motu, ossis duritia compressus laceraretur. Quin etiam sinui ligamentum, seu crassa ualidaq; membrana obnafeitur, ne ossis contactus musculum in reflexu uitaret. Ad haec, ligamentum id laeue admodum, & uiscido unctuosum humore oblitum est, quo facilius musculi ad sinum efficeretur circumactus: quod Naturae artificium in rotulis & cardinibus sedulo imitatur, non solum motum accelerantes, uerum ut serius, qui reflectitur funis, attritu corrumpatur studentes. Praeterea ut solo rotulae sinui funem non committimus, sed rotulam in trochleo aut furcula (ne ex sinu funis labatur) firmamus, ita quoque Natura ossium sinu non contenta, a superiori sinu parte uenit, & ab inferiori alterum eduxit musculum, qui ambo una cum decimo porrecti, illum quo minus sua sede declinaret, asseruant. Ab acuto enim coxendicis ossis processu, carneus enascitur musculus, superiori parti decimi musculi ad ipsius usque insertionem adnatus. Deinde ab appendice quoque ossis coxendicis alius similiter carnosus & gracilis prodit, inferiori decimi musculi sedi ad insertionem exporrectus. Vterque enim in sinum magni femoris processus insertionem cum decimo molitur, & cum ipso circumductui femoris subministrat. Ceterum subinde non solum eiusmodi musculos ad elatiorem & humiliorem reflexus sedem pronasci conspicias, imò etiam ab interna regione, ubi iam flexus non amplius obliquatus ad femur ducitur, carnosam substantiam a coxendicis ossis enasci obseruaturus es, quasi tres illi tendines in carnem a coxendicis ossis pronatam substantiam, post flexum immitterentur, itaque inuoluti ad magnum femoris processum contenderent. In tuo igitur est arbitratu, aut hos musculos, aut carnem molem tendines excipientem decimo iungere, atque ita proprios femoris musculos decem enumerare: aut si mauis, utrumque distinguere, atque ita recensere. Rursus si quintum musculum in tres diuiseris, omnes erunt quatuordecim. In nostro itaque numero decimus una cum duobus illis gracilibus femur in posteriora circumagat, nonus uero in anteriora, nihilò secus quam si baculum inter duas manus extensas repositum, alternatim in priora & posteriora ductis manibus circumuerteret. Nonus enim & decimus manibus respondent, baculo autem femur non ineptè assimilaueris.

MUSCULORVM FEMUR MOVENTIVM
administratio. Caput LVII.

PRIMVS qui femoris motibus praesunt musculorum administratio. nem ab extendentibus merito in illo crure, in quo tibiae motores aggreffus es, exordieris. Assumpta itaque ex minus fragili ferro nouacula, quae ossis impetum aliquando sustinere possit, primi musculi caput (si agitas, modo dum mouentes tibiae musculos dissecares, illud non abstuleris) ab ossis coccyge & ilium ossis dorso, transversis sectionibus niteris abradere, quousque in secundum musculum incidas. Quando autem uerfi musculi principium ab ossis deraum erit, licebit hoc reflectere, & totis manibus (nisi nouacula quoque uis uoles) a subditis partibus ad magnum usque femoris processum liberare. Quod ubi praestiteris, ipsius longam intueberis, insertionem, procul etiam sub magni femoris processus radice descendente. Haec enim non uulgariter uenit perpendenda, ut neque huius musculi forma, substantia, fibrarum ductus, & munus, uel abscissum duntaxat nomine, quos crebro in ipso & praecipue iuxta magni processum in illis tendine incidimus. Secundus dein pariter ab ilium ossis nouacula dirimendus est, mente adhibita, ne tertij quoque principium una adimatur. exortus enim cōtinuitas, quae linea duntaxat intertingitur, utrumque musculum una facile auferri finit. Vbi itaque sensim reflexo secundi musculi initio, & transversis semper secundum ilium ossis dorsum factis sectionibus, ad tertij musculi principium deuenieris, secundus iam totus uenit reflectendus, & manibus attractus, ad insertionem usque a tertio diuclendus. Tertius quoque eadem ratione ab ossis ilium dorso, post secundum abradetur: atque hoc ad ipsius etiam insertionem deducto, quartus ab ossis sacri lateribus cuitello auferetur, & manibus apprehensus, ad magnum usque femoris processum a ligamento cui innititur, & coxendicis articulo dirimetur. Facillima enim horum, postquam primum administraueris, est aggreffio, qua

Primi musculi administratio.

Secundi.

Tertij.

Quartij.

qua obita, licebit singulorum motibus examinatis, omnes quatuor abijcere hos musculum a coxendicis ossis infima sede, & pubis ossis acutiori nouacula abradere, & ad suam in femur insertionem illum perducens, eam accuratè neglectis ipsius inscriptionibus, seu delineamentis, fibrarumque ductus diffinitam dum hunc praescindis accommoda, ne simul quoque octauum musculi partem incautus auferas. Quinto itaque a femore resecisso, acutiori corporum undecimae & duodecimae thoracis uertebrarum, & trium primae sexti musculi caput uenit liberandum, & capite eius apprehenso, totus musculi processus a subditis est dirimendus. quod si uoles, solius manibus forte & hunc musculum, quum dorsum mouentes administrares, iam postquam uero ipsius tendinem, & quo super pubis os fertur sinum indagare oportune aggreddietur. Hunc itaque nouacula transversis ductis sectionibus ilium sede ad coxendicis usque os quae descendit erades, & musculo manibus norem usque femoris processum, ipsius insertionem consideraturus, detrahe interim sinus sui, quo deducitur, inspectione. Mox octauum transversa abscissum usque ad insertionem, quae similiter suo principio lata est, diuelles rea, ne nonum quoque imprudens adimas. Duo qui adhuc supersunt musculi ossa dum uesicae & sedis spectantes musculos, dirempta sunt, atque in crus, in quo tibiae mouentes musculi administrares, ad manum habes, facillime num itaque & decimum a pubis ossis & coxendicis abradere, & ipsorum coxendicis processus sinum, ac implantatione examinabis, nequaquam periciens decimi reflexum, & quae ad huius latera undique nascitur, musculorum decimo musculo ad insertionem usque exporrectam. Haec enim citra corporis solertiae laudem hymnumque nunquam praetergredieris. Quum hos femur resecueris, membrana se spectandam offert, totum pubis ossis foramen hoc loco sibi utrinque incumbentes musculos dirimens. Similiter etiam ab ossis processu, in quinti sacri ossis lateris durum ligamentum produci contuetur femur mouentium musculus innitebatur, quod & hac ossa firmius committuntur iam dudum sese obulit ab eodem sacri ossis latere, cui nuper dictum inferius in posteriore, illicque elatiorem coxendicis ossis appendicis sedem insertum, stini, ut & mox in enarratione praecedens, musculorum firmamentum efficiunt coxendicis ligamenta, una cum genu articuli, & pedis ligamenti in unum cadis & digitorum ipsius musculorum sermone subnectendum.

DE LATESCENTE TENDINE,
planta subnato. Caput LVIII.

QUOS haecenus non commemorauimus musculi reponuntur pedis, ipsiusque digitorum motibus famulantes. Hi aptius pertractentur, primum pedis motores recens de qui digitorum duces existunt, ut tunc postmodum quos sint, una colligentes, eorundem administrationem subnectam. quanto Galeni oratio in secundo de Administrandis secundum rior, imperfectior est, & non undique suis in tertio de Partibus respondet, tanto eiusmodi musculorum diligentior nobis sermo instituendus, que profecto cum Galeno arbitrari conuenit, simiam ab homine duntaxat in pedis ductu differre, quod scilicet simia longiores, & magis discretos digitos quam piscatur. Imò musculis magna sane est differentia: quam si non omnem, ne prolixiuero, prout orationis tamen ordo requireret, quae mihi animo obuersabitur, turus sum: sedulo studiosos hic admonens, ut non solum uera hominis musculi tione & inspectione contenti, simiam quoque aggreddiantur, quo Galenum (quae acin Anatome arduus est) feliciter intelligant, ne quum hunc (uti profectus nes) profiteri instituerint, suos praecceptores imitati, elegantissimam, maximam rum copiam, qui Anatomica complectuntur, negligant: & solum illis quae quater in liberalibus studiis cruditis citra omnem praecceptoris operam assequuntur: memores, quam turpiter in leuibus Galeni operibus pedem, qui seque Gale